

OBRAZLOŽENJE

Odluke o donošenju Plana rasvjete na području Grada Dugog Sela

I. PRAVNI TEMELJ ZA DONOŠENJE ODLUKE

Pravni temelj za donošenje ove Odluke sadržan je u odredbama Zakona o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja („Narodne novine", broj 14/19), kojim se uređuje sustav zaštite od svjetlosnog onečišćenja, odnosno sustav upravljanja vanjskom rasvjetom u Republici Hrvatskoj. Člankom 12. stavkom 3. navedenog Zakona propisana je obveza jedinica lokalne samouprave da donesu plan rasvjete za svoje područje. Pravilnikom o sadržaju, formatu i načinu izrade plana rasvjete i akcijskog plana gradnje i /ili rekonstrukcije vanjske rasvjete („Narodne novine“ broj 22/23), člankom 14. stavkom 1. propisano je da Plan rasvjete donosi Gradsko vijeće.

Sukladno odredbama članka 33. stavka 1. točke 2. Statuta Grada Dugog Sela (Službeni glasnik Grada Dugog Sela, broj 2/21), Gradsko vijeće Grada Dugog Sela nadležno je za donošenje akata kojima se uređuju pitanja od lokalnog značaja, uključujući pitanja zaštite okoliša i upravljanja vanjskom rasvjetom na području Grada.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU

Dosadašnje stanje na području Grada Dugog Sela karakterizira izostanak sustavnog pristupa upravljanju vanjskom rasvjetom te nedostatak planskog okvira kojim bi se osigurala usklađenost s propisima o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja. Nepostojanje plana rasvjete predstavlja prepreku za provođenje mjera zaštite od svjetlosnog onečišćenja i racionalnog korištenja energije u sustavu javne rasvjete.

Ovom Odlukom uređuju se sljedeća osnovna pitanja:

- 1) utvrđuju se zone rasvijetljenosti na području Grada Dugog Sela sukladno kriterijima propisanim Pravilnikom o zonama rasvijetljenosti. Definirano je pet zona rasvijetljenosti - E0 (područja prirodne rasvijetljenosti), E1 (područja tamnog krajolika), E2 (područja niske ambijentalne rasvijetljenosti), E3 (područja srednje ambijentalne rasvijetljenosti) i E4 (područja visoke ambijentalne rasvijetljenosti), koje obuhvaćaju ukupnu površinu od 54,20 km²;
- 2) određuje se terminski plan rada vanjske rasvjete, kojim se propisuje svjetlostaj u trajanju od 00:00 do 04:00 sati, tijekom kojeg se vanjska rasvjeta gasi ili smanjuje na dopuštene razine, ovisno o zoni rasvijetljenosti;
- 3) utvrđuje se bilanca pokrivenosti zona rasvijetljenosti, koja pokazuje da zone E0 i E1 zajedno čine 63,08% ukupne površine Grada, što upućuje na izraženu potrebu zaštite područja od svjetlosnog onečišćenja;
- 4) uređuju se mjere zaštite posebno osjetljivih područja, pri čemu je utvrđeno da na području Grada Dugog Sela trenutno ne postoje posebno osjetljiva područja u smislu Zakona o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja koja bi zahtijevala posebne dodatne mjere zaštite.

III. SREDSTVA POTREBNA ZA PROVOĐENJE ODLUKE

Donošenje ove Odluke ne stvara neposredne financijske obveze za proračun Grada Dugog Sela. Plan rasvjete izrađen je od strane tvrtke Zening projekt d.o.o. iz Zagreba, pri čemu su troškovi izrade plana podmireni iz proračunskih sredstava predviđenih za izradu stručnih podloga i planskih dokumenata.

Za potrebe daljnjeg razvoja sustava vanjske rasvjete i usklađivanja s odredbama ovoga Plana izradit će se Akcijski plan gradnje i/ili rekonstrukcije vanjske rasvjete na period od pet godina, čiji će se troškovi planirati u okviru srednjoročnog financijskog plana Grada. Realizacija aktivnosti predviđenih budućim akcijskim planom ovisit će o raspoloživim proračunskim sredstvima te mogućnostima sufinanciranja iz fondova Europske unije namijenjenih energetske učinkovitosti i zaštiti okoliša.

IV. OBRAZLOŽENJE ODREDABA ODLUKE

Članak 1. – Ovom odredbom donosi se Plan rasvjete za područje Grada Dugog Sela koji je izradila tvrtka Zening projekt d.o.o. iz Zagreba u koordinaciji s Gradom Dugo Selo i Upravnim odjelom za financije i komunalno gospodarstvo kao nositeljem izrade. Odredba utvrđuje pravni osnov za primjenu Plana.

Članak 2. – Odredbom se definira da Plan obuhvaća cjelokupno područje grada Dugog Sela te navode propisi na temelju kojih je Plan izrađen: Zakon o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja, Pravilnik o zonama rasvijetljenosti, dopuštenim vrijednostima rasvijetljavanja i načinima upravljanja rasvjetnim sustavima te Pravilnik o sadržaju, formatu i načinu izrade plana rasvjete i akcijskog plana gradnje i/ili rekonstrukcije vanjske rasvjete.

Članak 3. – Odredbom se definira sadržaj Plana koji se sastoji od tekstualnog dijela s odredbama za provedbu i grafičkog dijela s kartografskim prikazima. Elaborat, koji čine obje navedene cjeline, ovjeren je pečatom Grada Dugog Sela i potpisom predsjednika Gradskog vijeća te predstavlja sastavni dio ove Odluke.

Članak 4. – Ovom odredbom definiraju se zone rasvijetljenosti na području Grada Dugog Sela: E0 – područja prirodne rasvijetljenosti, E1 – područja tamnog krajolika, E2 – područja niske ambijentalne rasvijetljenosti, E3 – područja srednje ambijentalne rasvijetljenosti i E4 – područja visoke ambijentalne rasvijetljenosti. Razgraničenje površina pojedinih zona određeno je na kartografskom prikazu "Zone rasvijetljenosti" u mjerilu 1:25.000.

Članak 5. – Odredbom se utvrđuje da su kriteriji za određivanje zona rasvijetljenosti temeljeni na XIV. Izmjenama i dopunama Prostornog plana uređenja Grada Dugog Sela te se detaljno navode područja, kriteriji i režimi rada vanjske rasvjete za svaku pojedinu zonu rasvijetljenosti. Zona E0 obuhvaća prirodna područja gdje se javna rasvjeta u pravilu ne postavlja, osim iznimno iz sigurnosnih razloga. Zona E1 obuhvaća ruralna i urbana područja s ograničenom noćnom aktivnošću gdje se rasvjeta u svjetlostaju gasi ili smanjuje. Zona E2 obuhvaća građevinska područja

naselja i rezidencijalne zone gdje se rasvjeta smanjuje sukladno opadanju aktivnosti. Zona E3 obuhvaća industrijske i trgovačke zone te prometnu infrastrukturu gdje je vanjska rasvjeta potrebna za sigurnost i može se smanjivati. Zona E4 obuhvaća urbana područja komercijalnog karaktera s visokim stupnjem noćne aktivnosti gdje je vanjska rasvjeta kontinuirana.

- Članak 6. – Odredbom se određuje terminski plan rada rasvjete te definira svjetlostaj kao razdoblje od 00:00 do 04:00 sati tijekom kojeg se vanjska rasvjeta gasi ili smanjuje na razine propisane važećim Pravilnikom. Režim rada rasvjete određen je za svaku pojedinu zonu rasvijetljenosti. U zoni E0 javna rasvjeta se ne postavlja, a ako je iznimno potrebna, koristi se u minimalnom opsegu. U zoni E1 rasvjeta se u svjetlostaju gasi, osim na dijelovima prometne infrastrukture gdje je nužna radi sigurnosti. U zoni E2 rasvjeta se smanjuje, a na manje prometnim površinama može se ugaziti. U zoni E3 rasvjeta se smanjuje sukladno opadanju aktivnosti, uz osiguravanje sigurnosti. U zoni E4, koja se odnosi na naselje Dugog Sela, rasvjeta se može smanjivati. Odredba omogućuje sezonska odstupanja isključivo u zonama E3 i E4, uz uvjet da su vremenski ograničena.
- Članak 7. – Odredbom se definira bilanca pokrivenosti koja se odnosi na površine zona rasvijetljenosti te se prikazuje tablica s podacima o površini i udjelu svake zone: E0 – 11,41 km² (21,05%), E1 – 24,41 km² (42,03%), E2 – 6,75 km² (12,45%), E3 – 4,32 km² (7,97%) i E4 – 7,31 km² (13,48%), uz ukupnu površinu od 54,20 km². Bilanca omogućuje analizu efikasnosti postojećih sustava rasvjete i predviđanje potreba za budućim ulaganjima.
- Članak 8. – Odredbom se utvrđuje da na području Grada Dugog Sela ne postoje posebno osjetljiva područja te Plan ne predviđa posebne mjere zaštite takvih područja.
- Članak 9. – Odredbom se utvrđuje obveza izrade Akcijskog plana gradnje i/ili rekonstrukcije vanjske rasvjete na period od pet godina radi usklađivanja postojeće vanjske rasvjete s odredbama Plana rasvjete.
- Članak 10. – Odredbom se propisuje da je Plan rasvjete izrađen sukladno važećim prostornim planovima te da svaka buduća promjena prostornih planova koja bitno utječe na područja korištenja treba biti zavedena i nadopunjena u Planu rasvjete.
- Članak 11. – Odredba upućuje na rezultate savjetovanja sa zainteresiranom javnošću koji su sastavni dio dokumentacije uz Plan.
- Prilog I – Sadrži atributne tablice za sve zone rasvijetljenosti (E0, E1, E2, E3 i E4) koje prikazuju strukturirane podatke o nazivu jedinice lokalne samouprave, matičnom broju, godini donošenja plana, oznaci zone, opisu područja, vremenu trajanja svjetlostaja, tipu svjetlostaja, površini i mjerama zaštite. Atributne tablice omogućuju sustavno prikupljanje i organizaciju podataka za učinkovito planiranje i upravljanje rasvjetom.

Prilog II - Sadrži skicu grafičkog dijela Plana koja prikazuje zone rasvjetljenosti na području Grada Dugog Sela.